

Skatteetaten
Sendes elektronisk

Dato: 19.03.2025

Høring – Konseptvalgutredning eierskapsopplysninger aksjer

1. Innledning

Det vises til høringsbrev av 19. desember 2024 angående utredning av konsepter som legger til rette for sikker innrapportering, lagring og deling av opplysninger om eierskap til aksjer.

Finans Norges hovedsynspunkter:

- Finans Norge er i utgangspunktet positive til at det etableres et digitalt aksjonærregister. Finans Norge har ingen innvendinger til anbefalingen om å innføre konsept 3.
- Det er avgjørende for registerets nytteverdi at det etableres gode kontrollmekanismer slik at registeret får stor grad av troverdighet.
- Rapporteringspliktige må gis tilgang til registeret på egnet måte for å sikre at man ved gjennomføring av kundetiltak har oppdatert eierskapsinformasjon om aksjeselskaper som er kunder.

2. Om samordnet aksjeeierregister

I oppdragsbrevet av 26. juni 2024 fremgår det at formålet med er å ivareta offentlige myndigheters behov for informasjon om eierskap til aksjer. Privat sektors behov er derfor i svært begrenset grad berørt i utredningen. I vedlegg G vises det også til at dokumentet ikke er ment som et høringsnotat og derfor ikke skal gi en uttømmende beskrivelse av det juridiske rammeverket. Det synes klart at det vil være behov for regelendringer uansett konseptvalg.

Finans Norge vil peke på noen sentrale behov for rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven. Kundetiltak og rapporteringsplikt til Økokrim i medhold av hvitvaskingsloven er en viktig del av samfunnets totalforsvar mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet. Tiltakene i loven skal beskytte det finansielle og økonomiske systemet samt samfunnet som helhet.

Kontroll av registeropplysninger: Formålet med hvitvaskingsloven er å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering. En sentral oppgave for rapporteringspliktige er å gjennomføre kundetiltak for å kunne etterleve lovens krav og oppfylle lovens formål. Kartlegging av reelt eierskap samt eierskap i selskaper som er kunder er en sentral del av kundetiltakene.

Finans Norge er derfor positive til at det etableres et digitalt aksjeeierregister. Det er godt initiativ. For registerets nytteverdi ved gjennomføringen av kundetiltak, undersøkelser av indikasjoner på hvitvasking og rapportering av mistenkelige forhold til Økokrim, må rapporteringspliktige kunne stole på at opplysningene i registeret i så stor grad som mulig er korrekte.

Side 1 av 2

Det er derfor helt nødvendig etter Finans Norges oppfatning å etablere gode mekanismer og kontrolltiltak som sikrer at opplysningene i registeret er korrekte. Dersom registeret har lav grad av troverdighet, vil det både for myndigheter og rapporteringspliktige vanskelig kunne anvendes på en hensiktsmessig og effektiv måte. For rapporteringspliktige vil et register med lav grad av troverdighet kunne medføre en betydelig grad av merarbeid og lite effektiv ressursbruk. Gode kontrollmekanismer og høy grad av troverdighet – slik at opplysningene i registeret som utgangspunkt kan anses å være riktige er derfor svært viktig.

Finans Norge vil i denne sammenheng også vise til at EUs nye hvitvaskingspakke (AML-pakken) ble vedtatt av Europaparlamentet i sommer. Frist for å gjennomføre (i hovedsak) rettsaktene er 10. juli 2027. Hvitvaskingspakken som består av flere rettsakter, pålegger registermyndighetene (for Norge: register over reelle rettighetshavere, Brønnøysundregistrene) å gjennomføre omfattende kontroll av innsendte opplysninger. Den underliggende vurdering er at registre man “ikke kan stole på” har begrenset verdi, selv om det uansett er slik at rapporteringspliktige ikke uten videre kan legge registeropplysninger til grunn.

Dersom forslagene i utredningen skal kunne komplettere deler av pliktene finansforetak har etter hvitvaskingsloven og lov om register over reelle rettighetshavere, må kontroll fra registerfører og mulighet for å sanksjonere feilrapportering på en adekvat måte sikres.

Tilgang til registeret for privat sektor: Tilgang for andre enn offentlige myndigheter er ikke behandlet inngående utover at man peker på at finansinstitusjoner kan ha nytte av tilgang (vedlegg E). For at registeret skal være et effektivt verktøy i kampen mot økonomisk kriminalitet må banker og forsikringsselskaper gis tilgang til registeret på egnet måte. Det innebærer at også andre enn offentlige myndigheter (rapporteringspliktige) kan benytte opplysningene enkelt inn i egne systemer, for eksempel gjennom oppslag for å sikre at banker har oppdatert eierskapsinformasjon om aksjeselskaper som er kunder.

Utenlandske selskaper: I forslaget adresseres spørsmålet om hvordan utenlandske selskaper kan identifiseres. Finans Norge vil understreke at det er positivt at man skal kunne identifisere utenlandske selskaper som eier aksjer i et norsk selskap. For å finne reelle rettighetshavere og eierstruktur vil det imidlertid kunne være nødvendig å innhente opplysninger om eierskap og kontroll i det utenlandske selskapet. Her vil det være en begrensning for registeret.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Sign.
Atle Roaldsøy
advokat/fagdirektør

Sign.
Caroline Sand
juridisk fagsjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og inneholder derfor ingen signatur(er)